

Monsenyor Javier Echevarría a Catalunya. Cronologia

Josep Masabeu

Pedagog i historiador. President de *Braval*

Una rigorosa investigació històrica permet documentar totes i cadascuna de les seves estades a Catalunya, al llarg de gairebé seixanta anys.

A Rocacorba amb el Federico i la Núria Vallet i molts joves participants en activitats d'estiu (1 de juliol del 2012).

Podem agrupar les 68 estades de Mons. Javier Echevarría a Catalunya en quatre tipus:

- 7 estades acompanyant sant Josepmaria i el beat Àlvar (1958-1974)
- 16 estades acompanyant el beat Àlvar (1978-1994)
- 1 estada ell sol (1993)
- 44 estades com a prelat de l'Òpus Dei (1994-2016)

Després de la seva elecció, el 20 d'abril de 1994, com a segon successor de sant Josepmaria al capdavant de l'Òpus Dei, veurem que Mons. Javier Echevarría –igual que havia fet anteriorment el beat Àlvar del Portillo en el curs de les seves visites pastorals a Catalunya– visitarà llocs relacionats amb el fundador de l'Obra.

Va ser repetides vegades a la Mercè i va visitar Montserrat, la Sagrada Família, el Palau, Monterols, i altres llocs on havia estat sant Josepmaria.

Destaca particularment el seu interès pel Pas dels Pirineus, on va estar-hi en cinc ocasions, arribant gairebé a tots els llocs que va resseguir sant Josepmaria el 1937. En l'última visita va poder contemplar i beneir la rehabilitació de l'antiga rectoria de Pallerols.

Els darrers dies de la seva vida, ingressat ja a la clínica, va demanar que li llegissin els passatges del Pas dels Pirineus de la biografia de sant Josepmaria que havia escrit Andrés Vázquez de Prada.

En aquest estudi, descriu les etades de manera concisa i seguint l'ordre cronològic.

Acompanyant sant Josepmaria Escrivà entre 1958-1974

1. 1958. 25 de gener. Premià de Dalt

Després de diversos anys sense ser a Catalunya, sant Josepmaria hi va passar arran d'un viatge en cotxe per França i Espanya. Va sortir de Roma el 21 de gener. El dia 25, després de celebrar la Santa Missa a la catedral de Perpinyà, va entrar a Espanya per la Jonquera. Va seguir per Figueres i Girona i dinaren a Can Nolla, la casa de l'Oleguer Soldevila, a Premià de Dalt. A les 15.00 h, van reprendre el viatge. Mitja hora després, van passar per Barcelona sense aturar-se i van arribar a Saragossa a la nit.

2. 1962. Del 16 al 18 de setembre. Barcelona

Acompanyant sant Josepmaria i el beat Àlvar, viatgen en cotxe des de Saragossa. És l'única vegada que s'allotgen al Col·legi Major Monterols, on arriben cap a les 12:30 h.

El dia 17 visiten les obres de Castellldaura, la casa de recessos i convivències a Premià de Mar. El 18 surten a primera hora del matí en cotxe. Dinen a Figueres i segueixen el viatge en direcció a França.

3. 1966. Del 5 al 10 d'octubre. Barcelona

Viatja amb sant Josepmaria i el beat Àlvar a Barcelona per participar en l'acte de concessió del títol de Fill Adoptiu de Barcelona al fundador de l'Opus Dei.

4. 1969. Del 2 al 5 de maig. Castellldaura

Viatja en cotxe acompanyant sant Josepmaria i el beat Àlvar pel nord d'Itàlia, Suïssa, el sud de França i el nord d'Espanya. El 2 de maig arriben a Castellldaura procedents de Madrid. L'endemà, fan un romiatge a la Mercè. El dia 5 al matí surten de Castellldaura en direcció a la Jonquera.

5. 1972. Del 20 al 30 de novembre. Castellldaura

Etape final dels dos mesos de catequesi de sant Josepmaria per

la península Ibèrica. Al migdia del dilluns dia 20, arriben en cotxe a Castellldaura, procedents de València. Cada dia es traslladen des de Castellldaura als diversos llocs on se celebren les trobades previstes. El dijous 30 de novembre viatgen en avió a Roma.

6. 1973. Del 2 al 29 de setembre. Castellldaura

Sant Josepmaria, acompanyat pel beat Àlvar i don Javier Echevarría, havien passat els mesos de juliol i agost en una petita casa de camp a Civenna, al nord d'Itàlia. A mitjans d'agost, van tenir un gran ensurt, perquè el beat Àlvar es va posar molt malalt, amb una febre molt alta. Se li havia revifat una antiga malaltia prostàtica. El va atendre un metge que era a la zona, que va recomanar vivament que el veiés un especialista de ronyó, entre els quals va destacar el Dr. Josep Maria Gil Vernet, de Barcelona.

Per aquest motiu, el 2 de setembre van viatjar en avió des de Milà, i van arribar a Castellldaura al migdia. El metge va determinar que calia operar-lo, i l'operació va ser el dijous dia 6 a la clínica Sant Josep situada al barri del Putxet de Barcelona. Hi va estar ingressat fins el dia 14. A partir de llavors, va passar uns dies de convalescència a Castellldaura. El dissabte 29 de setembre van tornar a Roma en avió.

7. 1974. Del 12 al 30 de setembre. Castellldaura

Del 22 de maig al 30 d'agost, va acompanyar sant Josepmaria en el viatge de catequesi per terres americanes. A sant Josepmaria el va afectar el mal d'altura i es va suspendre les activitats previstes. Van arribar a Madrid l'1 de setembre.

La salut deteriorada de sant Josepmaria aconsellava un seriós descans per aconseguir un mínim de recuperació. I va semblar que Castellldaura, on s'havia trobat a gust un any abans, podia ser un lloc que reunia bones condicions per a intentar la recuperació desitjada. Van arribar a Castellldaura el dijous 12 de setembre, i hi van romandre fins al dia 30, en què van volar cap a Roma. Va ser l'última vegada que sant Josepmaria va estar a Catalunya.

Acompanyant el beat Àlvar del Portillo (1978-1994)

8. 1978. 25 de juliol. Lleida

Després de l'elecció del beat Àlvar del Portillo com a successor de sant Josepmaria al capdavant de l'Opus Dei, don Javier va ser el seu més immediat col·laborador i el va acompanyar en els seus viatges.

Dimarts, dia 25 de juliol de 1978: el beat Àlvar es desplaça a Lleida des de Torreciutat. Va anar a resar a l'anomenada *capella dels teòlegs* de l'edifici que va ser el Seminari de Lleida. Resà una Salve davant la imatge de la Mare

de Déu de l'oratori, allà on sant Josepmaria hi va predicar un curs de recés a sacerdots diocesans l'any 1941, quan va morir la seva mare a Madrid i el beat Àlvar li ho va fer saber per telèfon.

**9. 1980. 21 de novembre.
Barcelona**

Al matí, arriba a Barcelona en cotxe, camí de Roma. En primer lloc, va a la Mercè per encomanar a la Mare de Déu la configuració jurídica definitiva de l'Obra. Visita l'oratori de Santa Maria de Bonaigua per primera vegada i tot seguit manté una trobada al Col·legi Major Bonaigua. A la tarda, vola cap a Roma.

**10. 1982. Del 16 al 18 abril.
Castelladaura**

El divendres dia 16, a la tarda, hi arriba en cotxe, procedent de Torreciutat i Saragossa (on ha pregat al Pilar). L'endemà, el dissabte 17, manté dues trobades amb fidels de l'Obra a l'escola esportiva Brafa, i els demana oracions pel procés jurídic de configuració de l'Obra com a prelatura personal. Va a resar a La Mercè. Diumenge 18, després d'esmorzar, va a l'aeroport amb destinació a Roma.

**11. 1983. 11 i 12 de setembre.
Castelladaura**

El diumenge 11, arriba a Castelladaura a primera hora de la tarda en cotxe, procedent de Madrid. Com que no es pot anar a

la Mercè (hi ha molts carrers tallats per ser la Diada de Catalunya), resen una Salve a la Mare de Déu mirant cap a la Mercè. El dilluns 12 celebra Missa al matí i surt amb cotxe cap a la frontera francesa.

**12. 1989. Del 16 al 21 maig.
Castelladaura**

El dimarts 16, arriba en avió al voltant de les 13.00 h i van directament a Castelladaura. L'endemà, va a resar a la Mercè per agrair a la Mare de Déu la configuració jurídica de l'Obra com a prelatura personal. A la tarda, celebra un casament a l'oratori de Santa Maria de Bonaigua. El 18 al matí rep diverses famílies. A la tarda, té una tertúlia al poliesportiu de Brafa.

El divendres 19 visita el cardenal Narcís Jubany i Arnau al palau episcopal. De tornada a Castelladaura, rep més famílies. A la tarda, manté una altra tertúlia a Brafa. El dissabte 20, al matí, té una trobada familiar multitudinària al camp de futbol del col·legi Viaró, a Sant Cugat del Vallès. El diumenge 21 torna a Roma amb avió.

**13. 1989. 19 d'agost. Pas per
Barcelona**

El dissabte 19, arriba en cotxe a l'aeroport per agafar l'avió cap a Suïssa, camí de Zaire i Camerun.

**14. 1990. 18 i 19 d'abril.
Barcelona**

Després del decret de virtuts heroiques del fundador de l'Opus Dei, passa per Barcelona camí de Pamplona, per clausurar l'XIè Simposi Internacional de Teologia, amb una ponència sobre *La formació dels sacerdots en les circumstàncies actuals*. Arriba a Barcelona en avió a primera hora de la tarda. Va a la Mercè a pregar. S'allotja a la casa de la Delegació de l'Opus Dei a Catalunya (a partir d'aquí direm simplement *Delegació*). El dijous 19, a les 10.00 h, surt en cotxe camí de Pamplona.

**15. 1991. 7 de febrer. Pas per
Barcelona**

De tornada de Pamplona, arriba a la Delegació al migdia. Després de dinar, surt cap a l'aeroport per volar cap a Roma.

**16. 1991. 17 de maig. Pas per
Barcelona**

Arriba en cotxe a l'aeroport. Abans d'embarcar, manté una breu tertúlia amb els que han anat a rebre'l.

**17. 1991. 15 i 16 de juliol.
Barcelona**

Arriba en avió al matí del dia 15 des de Madrid per celebrar un bateig a la tarda. Viu a la Delegació. El dimarts 16, festa de la Mare de Déu del Carme, després de celebrar la Missa, es dirigeix a l'aeroport.

**18. 1991. 10 i 11 d'agost.
Barcelona**

El beat Àlvar passava uns dies de l'estiu a prop de Pamplona. El dissabte 10 arriba en avió de Pamplona poc després del migdia, camí de Czestochowa. El diumenge 11 fa una visita breu a la Mercè. Al migdia es dirigeix a l'aeroport i agafa l'avió cap a Varsòvia, per participar a Czestochowa amb el Papa a la Jornada Mundial de la Joventut.

**19. 1991. Del 9 a l'11 de
setembre. Barcelona**

El dilluns 9 arriba en cotxe de Pamplona, camí de Roma, al migdia. A la tarda visita el Tibidabo i prega a la capella on hi ha exposició perpètua del Santíssim. El dimarts 10 va a resar a la Mercè. El dimecres 11, després de dinar, surt cap a l'aeroport.

**20. 1992. 8 de febrer. Pas per
Barcelona**

El dissabte dia 8 arriba en avió des de Roma, al voltant de les 18.00 h i segueix directament viatge en cotxe cap a Pamplona. S'estarà a Espanya fins al dia 17, en què tornarà a Roma des de Madrid.

**21. 1992. 12 i 13 de juliol.
Barcelona**

El diumenge 12, arriba en avió procedent de Roma, després de fer escala a Suïssa, per seguir viatge directament en cotxe cap a Pamplona, ja que passarà una temporada al centre Zubiarte, a la

població d'Iza. El beat Àlvar ha volgut passar per Suïssa per estar amb dos persones de l'Obra que estan greument malalts.

Davant la sobtada notícia de la malaltia del Papa Joan Pau II, decideix tornar a Roma. El dilluns 13, arriba de Pamplona per dinar a la Delegació i agafar l'avió cap a Roma a les 16.00 h.

22. 1993. Del 15 al 18 de novembre. Castelldaura

El dilluns 15, el beat Àlvar arriba a l'aeroport a les 14.30 h, procedent de Roma, camí de Madrid i d'Andalusia, i fa estada a Barcelona per celebrar un casament. Aquests dies viurà a Castelldaura. El dimarts 16 visita l'estudi de l'escultor Joan Mayné, al Papiol, per veure l'escultura de sant Josepmaria que està fent per a Torreciutat. Va a resar a la Mercè. El dimecres 17, a mitja tarda, celebra les noces a l'oratori de Santa Maria de Bonaigua. El dijous 18, després de celebrar la Missa, surt cap a l'aeroport i agafa l'avió en direcció a Madrid.

23. 1994. 24 de gener. Barcelona

Dilluns 24. Últim pas del beat Àlvar per Barcelona. Ve de Roma, camí de Pamplona, amb motiu de l'acte acadèmic de concessió de Doctorats Honoris Causa de la Universitat de Navarra, previstos per al dia 29. Arriba a l'aeroport a les 14.00 h. Va a la Delegació a dinar. Poc després, abans de sortir

cap a l'aeroport, imparteix la benedicció –seria l'última a casa nostra– als que l'acompanyen i a les 17.00 h vola cap a Pamplona.

Pas de don Javier per Barcelona (1993)

24. 1993. 11 d'agost. Pas de don Javier per la Delegació

Don Javier torna en avió de Roma, d'un enterrament. Després de dinar a la Delegació vola a Pamplona, on s'està el beat Àlvar, que té una revisió a la clínica de la Universitat a la tarda.

Estades com a prelat de l'Opus Dei (1994-2016)

25. 1994. Del 21 al 23 de setembre. Primera visita com a prelat

És la primera visita a Barcelona després de la seva elecció com a prelat. En totes les estades, es va allotjar a la casa de la Delegació, a Barcelona. El mateix dia 21 manté tertúlies amb nombroses persones a Brafa. El dia 22 va al taller de Mayné per veure l'escultura de sant Josepmaria que es col·locarà en el presbiteri de Torreciutat. De tornada, passa per la Mercè i fa una curta visita a l'IESE. El 23 al matí surt cap a Torreciutat, amb motiu de la Jornada Mariana de la Família.

26. 1995. 25 de gener. Pas per Barcelona, camí de Pamplona

Arriba en avió, a última hora

del matí. És la primera visita després de la seva ordenació episcopal. A primera hora de la tarda, surt en avió cap a Pamplona, per presidir l'Acte Acadèmic en Memòria del beat Àlvar, a la Universitat de Navarra.

27. 1995. 28 de juny. Pas per l'aeroport, de camí a Saragossa i Pamplona.

Arriba en avió procedent de Roma. Des d'allà surt en cotxe cap a Saragossa i Pamplona.

28. 1995. 8 de juliol. Pas per Barcelona, procedent de Torreciutat

Arriba a Barcelona en cotxe des de Torreciutat. Per primera vegada ha ordenat diaques a 54 fidels de l'Opus Dei. Després de dinar, surt cap a l'aeroport per agafar un avió cap a Suïssa. D'allà anirà als

Estats Units, per realitzar una visita pastoral.

29. 1996. 10 de maig. Pas per Barcelona, camí de Granada

Arriba en avió des de Roma a última hora del matí. A la tarda agafa l'avió cap a Granada.

30. 1996. Del 14 al 16 de maig. Estada a Barcelona

A mig matí, arriba en avió des de Granada. El dia 14 va al Col·legi Major Monterols, a última hora de la tarda, per veure l'oratori que hi havia a *La Clínica*, un centre que ja no existeix. El dia 15 al matí, va a resar a la Mercè. Per suggeriment del rector, escriu una dedicatòria en el llibre d'honor de la Basílica. A la tarda, oficia un casament a l'oratori de Bonaigua. El dia 16 al matí rep unes visites i manté diverses tertúlies. A la tarda, vola cap a Roma.

31. 1996. 8 de juliol. Pas per Barcelona

Torna en cotxe de les ordenacions de diaques a Torreciutat del dia anterior. A les 19.00 h, s'embarca en un vol cap a Roma.

32. 1997. 29 de juny. Pas

Acompanyat de l'Albert Trias; darrere el Dr. Manuel Dacal, vicari a Catalunya (1995).

per Barcelona

Arriba en avió de Roma a mig matí. Directament va a resar a la Mercè. Després de dinar, surt en cotxe camí de Pamplona.

33. 1997. 7 de juliol. Pas per Barcelona

Surt de Torreciutat ben d'hora per agafar l'avió al Prat, camí d'Alemanya.

34. 1998. 30 de gener. Pas per Barcelona

Arriba a última hora del matí a l'aeroport, procedent de Roma. Poc després, s'embarca cap a Pamplona, on l'endemà té lloc l'acte d'investidura de doctors honoris causa; entre d'altres, del cardenal Ratzinger.

35. 1998. 15 de juny. Pas per Barcelona

A mitja tarda arriba a l'aeroport, procedent de Roma. Surten en cotxe cap a Pamplona.

36. 1998. 19 de juny. Pas per Barcelona

Arriba a la Delegació al migdia procedent de Pamplona. Després de dinar surt cap a l'aeroport, per agafar un vol cap a Roma.

37. 1998. 4 de juliol. Pas per Barcelona

Arriba en avió de Roma al voltant de les 15.00 h. Surten

directament en cotxe cap a Torreciutat, on l'endemà conferirà el diaconat a un grup de fidels de la prelatura.

38. 1999. 27 de juny. Pas per Barcelona

Arriba en avió de Roma cap a les 11.00 h. Celebra Missa a la Delegació. Després de dinar, se'n va en cotxe cap a Torreciutat.

39. 1999. 5 de juliol. Pas per Lleida i Barcelona

Torna en cotxe de Torreciutat, camí de Roma. S'atura a Lleida i té una tertúlia al centre *Segrià*. Arriba a dinar a la Delegació. Després surt cap a l'aeroport.

40. 2000. 8 i 9 d'abril. Pas per Barcelona

Arriba en avió dissabte a la nit. Diumenge, després de celebrar la Missa, surt en cotxe camí de Pamplona.

41. 2000. 12 d'abril. Pas per Barcelona

Arriba en cotxe de Pamplona al migdia. Després de dinar, agafa un vol cap a Roma.

42. 2000. 30 de juny. Pas per Barcelona

Arriba a l'aeroport procedent de Roma a les 14:25 h. Es dirigeix directament a la Mercè. Agafa un avió cap a Pamplona a les 17:20.

43. 2001. 3 de setembre. Pas per Barcelona

Arriba en cotxe des de Torreciutat al migdia. Després de dinar, surten per agafar un vol cap a Roma.

44. 2001. 7 de desembre. Pas per Barcelona

Arriba a l'aeroport de Barcelona, procedent de Roma, a les 16:30 h. En cotxe prossegueix viatge a Torreciutat, on l'endemà participarà en la dedicació de l'església del beat Josepmaria a Barbastre, juntament amb el bisbe Mons. Joan Josep Omella.

45. 2001. 9 de desembre. Pas per Barcelona

Procedent de Torreciutat, arriba directament a l'aeroport cap a les 11.30 h. Poc després de les 12:00 h, s'embarca cap a Roma.

46. 2002. 30 de juny. Pas per Barcelona

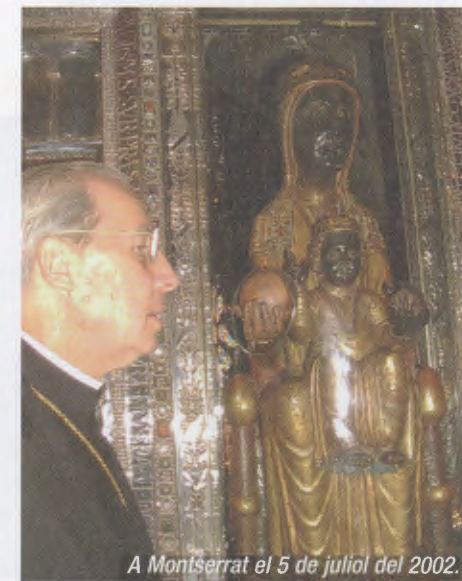
Arriba de Roma en avió poc després de les 14:00 h. Surten directament en cotxe cap a Pamplona.

47. 2002. 4 i 5 de juliol. Seguint el Pas dels Pirineus. I Montserrat

El dijous dia 4, procedent de Torreciutat, i passant per Balaguer, arriba a Ponts i es troba allà amb alguns que hi havien acudit des de Barcelona. S'aturen

al pont sobre el Segre que hi ha a la sortida d'Oliana, visiten el paller de Peramola, veuen a Pallerols cap a les 12:00 h. Veuen la ruïna de la rectoria i l'església. Després van a Can Fenollet, segueixen cap a Andorra i arriben a Sant Julià de Lòria.

Cap a les 17:00 h, arriben a l'església d'Andorra la Vella. A les 18:00 h, surten cap a Barcelona, passant pel Port d'Envalira, Coll de Puymorens, la Tour de Querol, la Cerdanya, Túnel del Cadí, Berga i Manresa, i arriben a la Delegació a les 20:30 h. El divendres dia 5, a mig matí, surten cap a Montserrat, on és rebut pel prior i altres monjos, ja que l'abat és fora. Resa a la capella del darrere del cambril. Els monjos li ensenyen la basílica des del cor superior i el porten al menjador de convidats, on han preparat un refrigeri.

A Montserrat el 5 de juliol del 2002.

Brinda per les vocacions de benedictins. El prior correspon amb visible mostra d'afecte. Els monjos li demanen que escrigui en el llibre d'honor de Montserrat, i hi escriu un llarg text. Després, l'acompanyen fins a la sortida del santuari, i li demanen que –ja que l'abat no hi ha pogut ser– aquesta visita sigui la número 0 i hi hagi aviat la visita número 1.

Arriben a dinar a la Delegació, i després surt cap a l'aeroport, rumb a Roma.

48. 2002. 2 i 3 de setembre. Estada a Barcelona

El dia 2, cap a les 10:00 h del matí, surten de Torreciutat camí de Barcelona, després d'ordenar 37 fidels de la prelatura. A la tarda, resa a la Mercè.

El dia 3 visita els col·legis Pineda i Xaloc, a l'Hospitalet de Llobregat. Va a veure dos malalts hospitalitzats i després de dinar

surt en avió cap a Roma.

49. 2003. 29 de juny. Pas per Barcelona

Arriba de Roma en avió cap a les 20.30 h. Manté una llarga tertúlia amb els qui l'han anat a rebre, a l'espera de l'enllaç amb l'avió cap a Pamplona. Embarquen cap a les 22:00 h.

50. 2003. 1 de setembre. Pas per Barcelona

Surt de Torreciutat a primera hora cap a l'aeroport de Barcelona, després d'ordenar com a preveres un grup de fidels de l'Opus Dei el dia anterior. A les 11:00 h, s'embarquen camí de Lisboa, per fer un romiatge a Fàtima, abans de marxar cap a l'Argentina.

51. 2004. 30 de juny. Pas per Barcelona

Arriba de Roma amb avió poc abans de les 16:00 h i va a la

Una de les tertúlies a Brafa. El Dr. Josep Maria Pujol i en Carles Cavallé escolten D. Juan Antonio González Lobato (17 de setembre de 2004).

Delegació per fer la oració de la tarda davant del Santíssim. Després, torna a l'aeroport, on agafa un avió cap a Pamplona.

52. 2004. 6 de setembre. Pas per Barcelona

Surt de Torreciutat cap a les 10:00 h, després de celebrar la Jornada de les Famílies i ordenar com a preveres dos fidels de la prelatura el dia anterior. Al migdia arriben a la Delegació. Després de dinar, va a l'aeroport per agafar un vol cap a Roma.

53. 2004. Del 16 al 20 de setembre. Estada a Barcelona i Tarragona

El dia 16 arriba al migdia a l'aeroport del Prat, procedent de Roma. A la tarda rep diverses persones i té una tertúlia a Bonaigua.

El 17 al matí va a Monterols i després té una nombrosa tertúlia a

Brafa. També rep diverses persones. A les 20:00 h, va a la Mercè per procedir –juntament amb l'arquebisbe Mons. Lluís Martínez Sistach– a la benedicció d'una imatge de sant Josepmaria que s'ha instal·lat a la capella darrere del cambril de la Mare de Déu.

El dia 18 al matí té una tertúlia general al camp de futbol de Viaró. A la tarda visita l'IESE i el pis on va estar instal·lat el centre *La Clínica*.

El dia 19 al matí té una altra tertúlia a Brafa i planta un arbre per celebrar els 50 anys d'aquesta obra corporativa. Després, surt cap a Tarragona i dina al palau episcopal. A la tarda, participa –com a bisbe consagrat– en la consagració episcopal de l'arquebisbe Mons. Jaume Pujol.

El dia 20, després de l'esmorzar, surt en avió cap a Roma.

Sala d'estar de Montroig, a Tarragona (18 de setembre de 2004).

54. 2005. 30 de juny i 1 de juliol. Pas per Barcelona

Arriba a l'aeroport del Prat cap a les 20.30 h. El dia 1 celebra la Missa a Can Vilumara –una casa de Cabrils que s'utilitza per a activitats apostòliques– i cap a les 12 surt camí de Pamplona. Paren a dinar a Saragossa, on visita la Mare de Déu del Pilar.

55. 2005. 4 d'agost. Pas per Barcelona

Al migdia, arriba a la Delegació en cotxe procedent de Pamplona. Després de dinar, marxa cap a l'aeroport, camí de Roma.

56. 2005. 31 d'agost. Pas per Barcelona

A les 15:30 h, arriba en avió de Varsòvia. Directament surten en cotxe cap a Torreciutat, on el diumenge 4 de setembre ordenarà com a preveres dos fidels de la prelatura.

57. 2005. 5 i 6 de setembre. Estada a Barcelona

Hi arriba el dia 5, cap a les 12.30 h, procedent de Torreciutat. A la tarda, va a pregar a la Mercè. A continuació va al *Palau*, que actualment és el centre de l'Opus Dei més antic del món en servei, veu les diverses estances del pis i els records de sant Josepmaria. A mig matí del dia 6, marxa cap a l'aeroport, on agafa un avió camí d'Hèlsinki.

58. 2006. 29 de juny. Pas per Barcelona

Arriba a l'aeroport de Barcelona, procedent de Roma. Poc després, agafa l'avió amb destinació a Pamplona.

59. 2007. 5 de setembre. Seguint el Pas dels Pirineus

Surt de Torreciutat a primera hora del matí. A les 10:00 h arriben a Oliana, on els esperen alguns que hi han anat des de Barcelona. Comenta que anaven a viure aquell 70è aniversari del pas de sant Josepmaria pels Pirineus, i a seguir els seus passos, en companyia de totes les persones de l'Obra, d'ara i de tots els temps. Afegeix que, al llarg del recorregut, resarien les quatre parts del rosari.

Visita la Ribalera, Sant Pou, la Cabana de Sant Rafel, la Bassa i Pallerols. En cada un d'aquests llocs, es llegeixen fragments dels records de don Francisco Botella. Mengen de pícnic a l'Escola de Pallerols. Després de dinar fa l'oració a l'església de Pallerols, i resen una Salve. A la tarda van a la Casa del Corb, i cap a les 18:00 h emprèn la tornada a Torreciutat.

60. 2008. Del 15 al 18 de maig. Estada a Barcelona

El dia 15, a mitja tarda, arriba amb AVE procedent de Madrid.

El dia 16 al matí presideix un acte dels 50 anys de l'IESE.

A la basilica de la Sagrada Família (6 de setembre de 2010).

Seguint el Pas dels Pirineus. I Barcelona

El dia 1, a les 17.00 h, arriba a l'aeroport de Barcelona. Va al centre Riells per estar una estona amb don Juan Antonio González Lobato, sacerdot greument malalt.

El dia 2 al matí

surt de Barcelona per recórrer altres llocs del Pas dels Pirineus. Passen per Argolell, pont sobre el riu Civís, barranc de la Cabra Morta, Ares, Cornobau, Borda de Baridà, Cabana de Sant Rafel i Pallerols. A les 17:00 h, marxa cap a Torreciutat.

El dia 6 al matí surt de Torreciutat. A les 12:45 h, arriba al temple de la Sagrada Família. Escriu unes paraules en el llibre d'honor. A les 16:00 h agafa l'avió amb direcció a Roma.

63. 2012. Del 30 juny al 2 juliol. Estada a Barcelona i Girona

El dia 30 arriba a l'aeroport a mitja tarda.

El diumenge dia 1 surt cap a Girona. Té una tertúlia general al poliesportiu del col·legi Bell-lloc del Pla. Dina al Club Tempir, on rep diversos grups de persones. A la tarda es desplaça a Rocacorba,

Després va al col·legi Pineda i beneeix l'oratori. A la tarda va a l'església de Montalegre per beneir una imatge de sant Josepmaria. Després té una tertúlia nombrosa al poliesportiu del col·legi Xaloc.

El dia 17 fa la cloenda a la Universitat Internacional de Catalunya (UIC) del congrés *Família i Societat*. A la tarda té una tertúlia multitudinària al camp de futbol del col·legi Viaró.

El dia 18 al matí té una altra tertúlia al poliesportiu de Xaloc, i després una altra a Monterols amb els que hi viuen. A la tarda va a la Mercè per pregar, i a les 19.00 vola cap a Roma.

61. 2008. 21 de setembre. Pas per Barcelona

Surt de Torreciutat a primera hora del matí per agafar l'avió al Prat, de tornada a Roma.

62. 2010. 1, 2 i 6 de setembre.

una casa que s'utilitza per a convivències i recessos, on beneeix una imatge de sant Josepmaria i escriu una dedicatòria en el llibre de signatures.

El dia 2 va a resar a la Mercè. Després va a Montalegre per pregar davant la sepultura de Mn. José María Hernández Garnica, *Chiqui*. Després de dinar, se'n va a l'estació de Sants per agafar el tren que el portarà a Pamplona.

64. 2012. 3 i 4 de setembre. Estada a Barcelona

Hi arriba el dia 3, a l'hora de dinar. A la tarda, manté diverses trobades i visites.

El dia 4 va a resar a l'església de Pompeia, on sant Josepmaria hi havia celebrat missa diverses vegades. Se'n va a Castellldaura, on té un parell de tertúlies. Després de dinar, surt cap a l'aeroport amb destinació a Roma.

65. 2012. Del 30 novembre al 2 desembre. Estada a

Barcelona i Andorra

A les 19:30 h del dia 30, arriba a l'aeroport de Barcelona, procedent de Roma.

El dia 1 es desplaça a Andorra. Arriba a Sant Julià de Lòria, on el rep l'arquebisbe d'Urgell i copríncep d'Andorra i altres autoritats. A les 12:00 h beneeix l'escultura de sant Josepmaria a l'església de Sant Julià de Lòria. Posteriorment, té lloc una recepció a la Casa de la Vall, on escriu una dedicatòria en el llibre d'honor. Amb diverses autoritats, assisteix a un dinar oficial a l'hotel Andorra Park d'Andorra la Vella. Al final, brindis del Síndic General, del Cap de Govern, l'arquebisbe d'Urgell i, finalment, del Pare. Fa l'oració de la tarda a l'església de Sant Esteve. Participa a la VI Jornada de *Camins de Llibertat a través dels Pirineus: El pas de sant Josepmaria per Andorra, l'any 1937*, amb la ponència «Records sobre sant Josepmaria, el pas dels Pirineus i Andorra». Al capvespre, torna a Barcelona.

Amb el universitaris residents del Col·legi Major Pedralbes (17 de maig de 2008).

A Castellldaura, amb qui serà el seu successor, Mons. Fernando Ocariz (3 de setembre de 2012).

El diumenge dia 2 al matí té dues tertúlies a l'aula magna de la Universitat Internacional de Catalunya. A les 18:00 h, vola cap a Roma.

66. 2014. 29 d'agost. Pas per Barcelona

Arriba a l'aeroport, procedent de Roma, a primera hora de la tarda. Surten directament cap a Torreciutat en cotxe. El diumenge ordena dos sacerdots de la prelatura. Després, fa camí cap a Pamplona i Madrid.

67. 2015. 3 i 7 de setembre. Pallerols i Barcelona

El dia 3 arriba a Pallerols, procedent de Torreciutat, cap a les 12:00 h per beneir l'edifici de l'antiga rectoria, que s'ha reconstruït. Després de la cerimònia, saluda una per una les famílies assistents. Mengem un pícnic a Ca l'Empordanès. Després

s'acosta a la Cabana de Sant Rafel. Torna a Pallerols i, després de fer la Visita al Santíssim, surt cap a Torreciutat.

El dia 7 arriba a Barcelona al migdia procedent de Torreciutat. Té trobades amb algunes persones. Després de dinar i fer l'oració de la tarda, surt cap a l'aeroport per agafar un avió que el portarà a Roma.

68. 2016. 5 de setembre. Darrera estada

Hi arriba amb cotxe al migdia, procedent de Torreciutat, on ha ordenat sis sacerdots de la prelatura. És l'última ordenació de la seva vida. Saluda algunes persones. Després de dinar, reprèn el viatge en cotxe cap a Roma, fent nit a Aix-en-Provence. Aquesta és la darrera vegada que va ser a Catalunya.